

prima instanță: C. Cheptea
instanța de apel: E. Ababei, A. Garbuz, G. Polivenco

nr. 2ra-968/15

DECIZIE

09 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Iuliana Oprea
Galina Stratulat
Oleg Sternioală
Ala Cobăneanu

examinând recursul declarat de Norica Rîhlea
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Noricăi (Rîhlea)
Gorcinschi împotriva lui Valentin Gorcinschi cu privire la partajarea averii comune
în devălmășie

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 22 decembrie 2015 prin care a
fost respins apelul declarat de Norica (Rîhlea) Gorcinschi și menținută hotărârea
Judecătoriei Sîngerei din 13 iulie 2015 prin care a fost admisă în parte acțiunea

constată:

La 31 octombrie 2011, Norica (Rîhlea) Gorcinschii a depus cerere de
chemare în judecată împotriva lui Valentin Gorcinschi cu privire la partajarea
averii comune în devălmășie.

În motivarea acțiunii a invocat că în luna aprilie a anului 1998 a încheiat
căsătoria cu Valentin Gorcinschi. În urma căsătoriei, la 26 iunie 1998, s-a născut
fiica Virginia. La fel, în timpul căsătoriei au dobândit avere comună, și anume
apartamentul nr. 3 din str. Alecu Russo, 14, mun. Bălți cu o odaie în valoare de
80000 lei, automobilul de model Opel Vectra, cu n/î BL BV 349 în valoare de
36437, 50 lei, garajul nr. 11 în CCG – 8 în valoare de 45855 lei, căsuță de vară cu
două loturi de pământ de pe lângă casă situată în ÎP „Gudoc”, în valoare de 46000
lei, frigider cu două secții în sumă de 1400 lei, televizor „Sharp” în valoare de
1700 lei, videocasetofon „Samsung” în valoare de 1700 lei, două canapele în sumă
de 600 lei, aragaz în valoare de 50 lei, două scaune în sumă de 80 lei, taburete în
sumă de 80 lei, cămin electric în valoare de 100 lei, mașină electrică de tocat carne
în sumă de 500 lei, telefon în sumă de 100 lei, trei perne în valoare de 90 lei, două
plapome în sumă de 200 lei și o rolă electrică în valoare de 900 lei.

Solicită admiterea acțiunii, partajarea averii comune în devălmășie prin transmiterea în proprietatea ei 1/3 din apartamentul nr. 3 din str. Alecu Russo, 14, mun. Bălți, casa de vară cu două loturi de pământ de pe lângă casă, 1/2 din costul garajului nr. 11 din CCG – 8, mun. Bălți în sumă de 95593 lei, iar cealaltă avere în sumă de 93531 lei să-i fie transmis lui Valentin Gorcinschi.

La 21 iulie 2014, Norica (Rîhlea) Gorcinschi a depus cerere de concretizare a acțiunii prin care a solicitat de a fi exclus din masa bunurilor solicitate spre partajare apartamentul cu o odaie nr. 3 din str. Alecu Russo, 14, mun. Bălți și garajul nr. 11 din CCG – 8, mun. Bălți.

Prin hotărârea Judecătorei Sîngerei a fost admisă parțial acțiunea, atribuit lui Valentin Gorcinschi bunul mobil automobilul de model Opel Vectra cu n/î BL BV 349, evaluat la prețul de 36437, 50 lei, încasat de la Valentin Gorcinschi în beneficiul Noricăi (Rîhlea) Gorcinschi 1/2 din prețul automobilului de model Opel Vectra cu n/î BL BV 349, adică suma de 18216, 75 lei, încasat de la Valentin Gorcinschi în beneficiul Noricăi (Rîhlea) Gorcinschi suma de 850 lei cu titlu de restituire a cheltuielilor de judecată, care se compun din 250 lei cheltuieli de transport și 600 lei cheltuieli pentru asistență juridică, încasat de la Valentin Gorcinschi taxa de stat în beneficiul statului în mărime de 546, 50 lei. În rest acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 22 decembrie 2015 a fost respins apelul declarat de Norica (Rîhlea) Gorcinschi și menținută hotărârea Judecătorei Sîngerei din 13 iulie 2015 prin care a fost admisă în parte acțiunea.

La 22 februarie 2016, Norica Rîhlea a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că nu este clar din care motive au fost respinse integral cerințele sale, necătând la faptul că din materialele dosarului nu rezultă că ea nu a avut dreptul la cota-parte în mărime de 50 % din proprietatea comună în devălmășie, și anume căsuța de vară cu două loturi de teren, amplasate în ÎP Gudoc din com. Dobrogea-Veche din r-nul Sîngerei, precum și alte bunuri mobile în sumă de 7500 lei, dobândită până la desfacerea căsătoriei la 06 mai 2009, or, la momentul dobândirii bunurilor imobile se afla în căsătorie cu Valentin Gorcinschi.

Susține că a fost și este unicul proprietar al bunului imobil căsuța de vacanță, iar argumentul instanței de apel precum că proprietarul acestei căsuțe este administrația publică locală, este neîntemeiată.

Mai mult ca atât, instanța de apel s-a contrazis prin reflectarea în pct. 20 din decizie precum că contractul de vânzare-cumpărare din 16 februarie 2007 a fost autentificat notarial și înregistrat la OCT Sîngerei la 19 februarie 2007, potrivit căruia intimatul a devenit proprietar a bunurilor imobile în cauză.

Menționează că la materialele dosarului lipsesc careva probe care ar confirma susținerea instanței de apel precum că din anul 2004, nu a dus cu intimatul gospodărie comună și nu a participat la viața familiei.

Mai invocă că nu este de acord cu reținerea instanței de apel în sensul că dacă unele bunuri mobile nu au fost incluse în procesul-verbal din 10 august 2007, întocmit de către executorul judecătoresc privind partajul averii, atunci nu este în drept să pretindă la aceste bunuri.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Instanța de recurs constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 22 februarie 2016 împotriva deciziei instanței de apel din 22 decembrie 2015, în termen.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel cu restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Actele cauzei denotă că, înaintând acțiunea în judecată împotriva lui Valentin Gorcinschi, cu ulterioarele concretizări, Norica Gorcinschi (Rîhlea) a solicitat partajarea proprietății comune în devălmășie a bunurilor imobile: căsuța de vară, amplasată în r-nul Sîngerei, com. Dobrogea-Veche, ÎP „Gudoc”, două loturi de teren, automobilul de model „Opel-Vectra”, precum și alte bunuri mobile, în sumă totală de 7500 lei.

Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză prima instanță a ajuns la concluzia temeiniciei parțiale a acțiunii, atribuind lui Valentin Gorcinschi bunul mobil automobilul de model Opel Vectra cu n/î BL BV 349, evaluat la prețul de 36437, 50 lei, a încasat de la Valentin Gorcinschi în beneficiul Noricăi (Rîhlea) Gorcinschi $\frac{1}{2}$ din prețul automobilului de model Opel Vectra cu n/î BL BV 349, ce constituie suma de 18216, 75 lei, a încasat de la Valentin Gorcinschi în beneficiul Noricăi (Rîhlea) Gorcinschi suma de 850 lei cu titlu de cheltuielilor de judecată, care se compun din 250 lei cheltuieli de transport și 600 lei cheltuieli pentru asistență juridică, a încasat de la Valentin Gorcinschi taxa de stat în beneficiul statului în mărime de 546, 50 lei. În rest acțiunea a fost respinsă

Judecând apelul declarat de către Norica Rîhlea, instanța de apel, l-a respins și a menținut hotărârea primei instanțe.

Instanța de recurs constată, însă, că atât soluția primei instanțe, cât și cea a instanței de apel nu conține o argumentare clară din care să rezulte procesul deliberării și adoptării hotărârii la care s-a ajuns, astfel instanța de recurs fiind în imposibilitate de a exercita controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea hotărârii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege.

Astfel, se constată că, respingând cererea de chemare în judecată în partea partajării bunurile imobile situate în r-nul Sângerei com. Dobrugea-Veche și cele două loturi de pământ cu suprafața de 0, 0600 ha fiecare, instanțele de judecată ierarhic inferioare, în mod arbitrar, printr-o frază generală, au reținut că relațiile familiare între soții Gorcinschii au încetat încă în anul 2004 și de atunci nu mai duc gospodărie în comun.

În același timp se constată că, ajungând la o astfel de concluzie, instanțele de judecată au trecut cu vederea și nu au supus verificării argumentele Noricăi Rîhlea, aduse atât în ședința de judecată a primei instanțe, cât și în cererea de apel, precum că în anul 2007, perioadă când au fost procurate loturile de pământ litigante, dânsa a revenit în apartamentul din mun. Bălți, precum și faptul că aceste imobile în litigiu au fost procurate pe banii comuni a ei și Valentin Gorcinschi, deoarece când dânsa a plecat cu traiul la maică-sa în apartament a rămas o sumă mare de bani.

Or, reieșind din specificul acțiunii deduse judecării și în scopul stabilirii temeiniciei sau netemeiniciei acțiunii, era indispensabil, alături de cele constatate, de a verifica cerințele formulate prin prisma particularităților instituite atât la art. 20 din Codul familiei, cât și art. 371 alin. (1) Cod civil, care reglementează proprietatea în devălmășie a soților.

Iar reținând prevederile alin. (2) art. 371 Cod civil, care stipulează că orice bun dobândit de soți în timpul căsătoriei se prezumă proprietate comună în devălmășie *până la proba contrară*, instanțele de judecată ierarhic inferioare erau obligate să arate cu suficientă claritate motivele ce indică la proba contrară ce ar prescrie faptul că bunurile imobile în litigiu, procurate de Valentin Gorcinschi în anul 2007 nu constituie proprietate comună în devălmășie, având în vedere că căsătoria între părți a fost desfăcută în anul 2009.

În acest context, instanța de recurs remarcă că întru judecarea justă și corectă a litigiului, ca urmare a identificării în substanță a obiectului litigiului, instanța de apel era obligată să se expună și să dea apreciere tuturor motivelor invocate în apel, fapt ce direct rezultă din prevederile art. 373 alin. (1), (5) CPC.

În concluzie și în sensul art. 6 alin. (1) al Convenției, instanța de recurs ține să menționeze că instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse examinării.

De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se mulțumească de a proba pur și simplu concluziile uneia dintre părți.

Distinct de cele mai sus arătate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că decizia instanței de apel urmează a fi casată cu remiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

La rejudecarea pricinii instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și rejudecând pricina, să emită o hotărâre întemeiată și legală.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Norica Rîhlea.

Se casează decizia Curții de Apel Bălți din 22 decembrie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Noricăi (Rîhlea) Gorcinschi împotriva lui Valentin Gorcinschi cu privire la partajarea averii comune în devălmășie, cu restituirea pricinii pentru rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, de un alt complet de judecători.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Iuliana Oprea

Galina Stratulat

Oleg Sternioală

Ala Cobăneanu